

223721 - آیا پاداش یک کار با داشتن چند نیت بیشتر می‌شود؟

سوال

آیا پاداش انسان با تعدد نیت در یک کار بیشتر می‌شود؟ مانند این‌که شخص دو رکعت سنت صبح را ادا کند و با این کارش قصد دو رکعت سنت صبح و سنت وضو و تحیت المسجد را داشته باشد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

بله، اجر به اندازه تعداد نیت‌ها در یک عمل بیشتر می‌شود. یعنی اگر شخصی پس از وضو وارد مسجد شود و دو رکعت را به نیت سنت صبح و سنت وضو و سنت تحیت مسجد به جای آورد اجر همه چیزهایی که نیت کرده را خواهد داشت و فضل خداوند بسیار گسترده است.

نووی - رحمه الله - می‌گوید:

اگر نمازی را با نیت نماز فرض و تحیت مسجد آغاز کند، نمازش درست است و پاداش نماز فرض و تحیت را یکجا خواهد داشت (المجموع: ۱/ ۳۲۵).

غزالی در احیاء علوم الدین (۴/ ۳۷۰ - ۳۷۱) می‌گوید:

«طاعات در اساس صحت و در چند برابر شدن اجرش به نیت مرتبط است.

در اساس خود چنین است که نیت شخص عبادت الله تعالی باشد نه غیر او، پس اگر نیت ریا کند کارش تبدیل به گناه می‌شود. و در چند برابر شدن اجر از طریق زیاد بودن نیت‌های نیک، زیرا در انجام یک طاعت می‌توان نیکی‌های بسیاری را نیت کند و برای هر نیت یک اجر خواهد داشت، زیرا هر نیتی اجر خود را دارد سپس هر اجر به ده برابر خواهد رسید چنان‌که در حدیث آمده است.

مثال: نشستن در مسجد که در اصل طاعت است و می‌تواند در این نشستن نیت‌های زیادی داشته باشد تا آن‌که کارش از اعمال پرفضل متقیان شود و به درجات مقربان برسد.

اول آن‌که: در نیتش باشد که این‌جا خانه خداست نه خانه دیگری [یعنی محل عبادت پروردگار است نه جز او] و او وارد

آنجا شده تا به دیدار الله برود، پس قصد زیارت مولای خود را می‌کند به امید چیزی که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - وعده داده است، آنجا که می‌فرماید: **هرکس در مسجد بنشیند پس الله تعالی را زیارت کرده و حق است بر زیارت شونده که زائرش را گرامی بدارد.**

و دوم: آنکه منتظر نمازی پس از نماز باشد.

و سوم: نگه داشتن شنوایی و بینایی و اعضای بدن از حرکت [بیش از حد] و رفت و آمد زیرا اعتکاف نوعی نگه داشتن است و در معنای روزه است که نوعی ترهّب است.

و چهارم: نگه داشتن هم و دلمشغولی به خداوند و خلوت برای اندیشه در آخرت و دور کردن مشغولیت‌ها با اعتزال در مسجد.

و پنجم: تجرد و ترک همه چیز برای ذکر الله یا شنیدن یاد او و تذکر برای او.

و ششم: این‌که قصد کند با امر به معروف و نهی از منکر با علم خود سود برساند، زیرا در مسجد همواره کسانی هستند که در نماز خود مرتکب اشتباه می‌شوند یا کاری می‌کنند که حلال نیست.

و هفتم: این‌که به برادران ایمانی خود سود برساند.

و هشتم: این‌که گناهان را از روی حیا در برابر پروردگار ترک گوید و از شرم آن‌که در خانه الله کاری انجام دهد که منجر به هتک حرمت از خانه او شود.

این راه‌هایی است برای زیاد کردن نیت و دیگر طاعات و مباحات را بر همین قیاس بگیر زیرا طاعتی نیست مگر آن‌که می‌تواند نیت‌های پرشماری را در خود داشته باشد و به اندازه جدیت و تلاش شخص در طلب خیر و به قدر همت و اندیشه‌اش این نیت‌ها نیز به قلب او راه می‌یابد و این‌گونه است که کارها رشد می‌یابد و پاداش‌ها چند برابر می‌شود».

شیخ بن باز - رحمه الله - می‌گوید:

اگر انسان وضو گرفت و دو رکعت نماز به نیت سنت وضو به جا آورد و سپس، بعد از وضو وارد مسجد شد و دو رکعت به نیت تحیت مسجد و سنت وضو به جای آورد اجر آن را به دست می‌آورد، هم اجر سنت وضو و هم اجر تحیت مسجد و الحمدلله فضل الله گسترده است و اگر آن را به نیت راتبه ظهر به جای آورد، وضو بگیرد و وارد مسجد شود و نیت سنت ظهر و سنت وضو و تحیت مسجد کند اجر آن برایش حاصل می‌شود و الحمدلله.

(فتاوی نور من الدرب: ۵۷ / ۱۱).

والله تعالى اعلم.